

СРАМОТА, ПАРТИСКА КУЛТУРА И ЦЕНЗУРА

Во годинашната програма на Министерството за култура за 2005 година КЦ "Скрб и утеха" не постои како институција. На нашиот единствен одобрен проект "Дионисови честувања-Мину Угриновска", не е напишано името на нашата институција, а за кој ни се одобрени недоволно средства за да се покријат трошоците на гостите - Македонци од соседните земји: Пирин, Родопите (Бугарија), Гора, Голо Брдо, Преспа (Албанија), Егејско (Грција), Романија, Канада. Навистина е срамно да не ви одобруваат ниту една премиера на професионален театар, "Скрб и утеха", кој постои од 1988 година, низ кој учествувале и го поддржувале театарски бардови како Илија Милчин, Милица Стојанова, Петар Темелковски, Александар Џуровски... Театар кој е влезен во десетици книги, по кого се снимени филмови, театар кој гостувал кај Македонците во Р Бугарија, Р Грција, Р Албанија, Р Турција, Шведска (освен ако тоа не се зема за лошо?!), и нели, автор на драмскиот текст "Бакни ме Чернодрински" за големиот македонски театарски Апостол Војдан Поп Георгиев Чернодрински, Тихомир Стојановски-асистент на Факултетот за драмски уметности, автор на ова јавно соочување, режисер на театарот е човек кој има дваесетина меѓународни документарни играни фестивали со своите филмови, повеќето снимени по теми од театарот, и три меѓународни филмски награди, учество на Берлинскиот филмски фестивал - театарскиот, телевизиски и филмски режисер Владе Денчов, па зарем е можно ним да не им се одобрува барем една премиера (од трите пријавени за 2005 г.) од

страна на Комисијата за драмска дејност при Министерството за култура? За луѓето, нели, треба да судат делата? И на едицијата "Лицеум" не ѝ е одобрена ниту една книга, и покрај тоа што е единствена според објавените дела од областа на театарот.

Со други зборови, значи, дојдоа луѓе кои сакаат да ја "потиснат" "Скрб и утеха"?! Кој ги плаќа и зошто?! Каква е оваа земја?! Зарем е забрането културното дејствување за Македонците?! Можеби проблемот лежи во македонската насоченост на КЦ "Скрб и утеха". Или ние сме под некаква цензура. Или е можна само партиска култура. По тој повод, членовите на Комисијата и министерот за култура на Р Македонија ги повикувам јавно на "Дионисовите честувања - Мину Угриновска 2005", на 26.2. 2005 година во Салон "19, 19" да ја проследат последната претстава на "Скрб и утеха" - "Студен туш - упатство за лудеење" по В. Мајаковски и Т. Стојановски, во режија на В. Денчов, и јавно пред публиката да одговорат зошто годинава не е одобрена ниту една премиера за нашата институција.

Поканите ќе им ги доставиме институционално. Ова е голем срам за македонската култура и демократија!

Тихомир Стојановски,
уметнички директор
КЦ "Скрб и утеха" - Театар "Скрб и утеха"

ДАЛИ СВЕЗДИТЕ СТАНУВААТ БУКВИ?

(За релативизмот на сфаќањето за хендикепираноста)

Доколку ја погледнете театарската претстава "Папокот на светот", духовно вдихновена од истоименото дело на Венко Андоновски, ќе забележите дека во пораката се работи за една добро позната филозофска, но сепак прагматична расправа за животот, за односот на љубовта кон смртта, еросот и танатосот, доброто и злото и нивната релација кон бесмртноста. Претставата ја инспирира идејата дека љубовта е онаа вечна, перенијална, трансисториска вредност која не прави бесмртни, онаа со чија помош можеме да ги дофатиме свездите, бесмртноста или суштината на нашата егзистенција или папокот на светот.

Но, да не навлегуваме подлабоко во таа горе-долу позната релација во филозофијата на естетиката или социологијата на културата, кога трагичниот јунак умира

од љубов и останува бесмртен... Духот на оваа претстава овозможува различно естетско доживување, еластично разбирање и толкување во поглед на барањето на смислата на човековата егзистенција, која се јавува во облик на љубов, убавина, вера или добрина.

Рубриците ФОРУМ и ПИСМА ја отсликуваат нашата отвореност кон јавноста. Овде автентично објавуваме и текстови кои не се во согласност со нашата уредувачка политика.

Библијата нè учи, а тоа и оваа претстава нè потсетува дека "ако љубов немаш ништо не си" - тоа е онаа универзална љубов, која нè инспирира да дојдеме до папокот на светот, да кажеме "не" на злото и на злосторството, да кажеме "не" на смртта и да им подадеме рака на оние на кои можеме да им помогнеме.

Но, она што оваа претстава ја прави исклучителна и неповторлива е пораката која ни доаѓа од скретничарот, Кирил-филозофот, слепиот (само навидум) мудрец, кој единствено може да го согледа светот и вистината, да ги допре и види ѕвездите, кој може без пречка да стигне до папокот на светот, на кого дури и "збунетиот" цар му се поклонува. Тој е духовен гуру на оние кои можат да го следат и сакаат да научат да гледаат, не со очи, туку со срце и со душа, на оние кои сакаат да љубат и да веруваат. "Папокот на светот" е добра лекција за "слепците" со совршени очи на кои ѕвездите никогаш не можат да им станат букви, ниту пораки, во таа атемпорална конекција со Бога и неговата мудрост, а нивниот живот никогаш нема да стане бајка, бесмртна и неповторлива. Нивните очи не можат да ја видат и да ја почувствуваат човековата нежна и ранлива душа преку духовниот лет на крилјата на љубовта. Неминовно следува прашањето: Каде и кои се всушност слепите? Кои се хендикепираните во нашава

несовршена стварност? И дали навистина е слеп Кирил Филозофот, без чии совети несовладливите пречки не можат да се надминат? Преку него во оваа претстава Јан, којшто е персонификација на реткиот духовен човек кој се качува на небото за да ги дофати ѕвездите, за да дојде до папокот на светот - до љубовта, без која и земјата на најголемите совршенства останува без смисла и без цел.

Дали единствено само навидум слепите можат вистински да го согледаат светот, затоа што ѕвездите им се поблиски од луѓето? Дали токму преку тоа тие се посовршени од нас кои гледаат, а кои, за жал, тешко доаѓаат до откривање на тајните на човековата егзистенција.

Останува на крај само да им порачаме на оние вистински хендикепирани, на оние кои гледаат само со очи, а не со душа, а не со љубов, на оние кои гледаат само бројки, а ѕвездите не ги претвораат во букви - дека да се зборува за хендикепот денес е многу релативна работа!!!

М.А.

м-р по филозофски науки, а докторант на
Филолошкиот факултет во Скопје.

книжарница ТАБЕРНАКУЛ

Табернакул има и своја книжарница која се наоѓа во центарот на Скопје на ул. Димитрие Чуповски бр. 4. Оваа книжарница е една од најдобрите снабдените во земјата. Изборот на книги се движи меѓу 10 и 15 илјади наслови.

ТАБЕРНАКУЛ

31 15 320; 31 27 073

книжарница 31 33 058

contact@tabernakul.com.mk

www.tabernakul.com.mk

